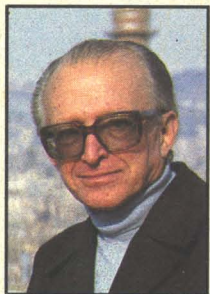


# A

ls Estats Units ja han fet proves dels cigarrets sense fum i sense cendra. L'experiment ha despertat una gran curiositat i moltes actituds d'aprovació i reprovació. Els voluntaris que es van prestar a fer de conillets d'índies mostren, de moment, un aire de desconcert. Però han acordat, gairebé unànimement, que *no és ben bé això*, que a l'invent li falta alguna cosa. I no es refereixen pas a la nicotina, perquè els nous cigarrets en tenen.



## Tots a dieta

És possible que s'hagin sentit una mica pallusos pel fet de portar un tubet als llavis que, aparentment, no fa res de res. Ni tan sols és del tot segur que siguin nocius per als altres, tot i que un grup de científics asseguren que sí, que fan mal; potser no tant

com els tradicionals, però que val més no fiar-se'n.

M'atreveixo a augurar que si es confirma la seva innocuïtat fracassaran, perquè un vici amb sentit de la pròpia dignitat ha de fer mal en una direcció o altra. Si no, és difícil de saber què és i com se l'ha de classificar.

A favor seu hi ha el fet que ens trobem de ple a l'època dels substitutius, que ens hem afanyat a considerar suspecte (quasi per principi) tot allò que és genuí. Per exemple, estem vivint el drama de la puresa de les drogues: són més recomanables les adulterades, perquè no maten de bon tros tant ni tan de pressa.

A més a més, quan algú es troba malament s'exposa que li prescriuïu dolços sense sucre, cervesa sense alcohol, cafè sense cafeïna, llet sense crema... Ho apunto com a símptoma que ens ataca des de diversos fronts alhora i se'n

poden esmentar més, ni que sigui amb el desordre propi d'uns principis que es basen a fer trampa. Per exemple: les nines inflables de mida natural, les bicicletes clavades a terra per pedalejar sense moure's de lloc, el teatre sense text, la contravenció bíblica dels parts sense dolor, la cirurgia sense bisturí, el diner de plàstic, els aliments deshidratats, els mètodes de lectura ràpida, l'idioma sense normes, el nacionalisme sense pàtria, la puntualitat amb primeres i segones convocatòries, l'entestament actual a trobar un finit a l'infinít... (Quant a això darrer, si ho arriben a trobar —que no ho crec pas—, l'infinít se'ls quedarà a les mans, el mataran.)

Es pot completar llargament la relació, perquè es tracta d'un tema que tendeix a créixer. Ara mateix m'adono que m'he oblidat d'esmentar la meravellòsa troballa de la bomba neta, que en cas de guerra gran mataria la gent sense desendreçar res, sense trencar un vidre ni esmicolar una pedra. Sense embrutar gens. Arran del seu descobriment se'n van fer grans bocades, però de cop i volta va semblar com si perdéssim la il·lusió i ens en desenganyéssim, n'han estat fetes mol poques referències més. I ja penso per què: això que no destrueixi hisendes queda fat, es veu que els morts tots sols no omplen prou. És una mica com els cigarrets sense fum i sense cendra.

Jo tenia un amic que era un escriptor excel·lent i que havia muntat la seva vida al voltant de la seva vocació. Parlava apassionadament de les seves realitzacions i dels seus projectes i no s'oblidava mai d'exposar que el seu goig era, alhora, la causa d'un sofriment intens. El seu posat transcendent feia enveja. Un dia, em va venir a veure amb una visible excitació de tot ell. Se'l veia abrandat. Em va prémer el braç amb força i em digué:

— Estic acabant una novel·la llarga en la qual no hi passa absolutament res!

Estava radiant. Devia intuir que s'anticipava a una moda que vindria anys després, aportant un *sense* a alguna cosa que requeria un *amb*.